

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 13 0 У 004110 17 Увп
Бања Лука, 29.5.2019. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Смиљане Мрша, предсједника вијећа, Душка Бојовића и Страхине Ђурковића, чланова вијећа, уз учешће Мире Мачкић као записничара, у управном спору по тужби „М.“ а.д. Т., заступаног по директору М.Л. (у даљем тексту: тужилац), против рјешења број ... од 14.3.2016. године Управе (у даљем тексту: тужена), у предмету утврђивања права својине на непокретностима по Закону о приватизацији државног капитала у предузећима, одлучујући о захтјеву тужиоца за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Добоју број 13 0 У 004110 16 У од 24.10.2016. године, у нејавној сједници одржаној дана 29.5.2019. године донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Образложење

Побијаном пресудом одбијена је као неоснована тужба против уводно означеног акта туженог, којим је одбијена жалба тужиоца изјављена против рјешења Подручне јединице тужене у Т. (у даљем тексту: Подручна јединица Т.) број ... од 7.12.2015. године којим је одбијен захтјев тужиоца за упис права својине на пословном простору површине 105 m², у приземљу пословне зграде у Г. Т., саграђеном на парцели означеној као к.ч. број 244/21 површине 520 m² и к.ч. број 244/22 површине 1000 m², обје њиве б. класе зване „О“, уписане у посједовни лист (п.л.) број 1769 к.о. Т. 2 и зк. улошку број 398 к.о. Т., на име В. (В.) Ј.

Одбијање тужбе образложено је тиме да је оспорени акт правилан, јер се из приложених доказа које је доставио тужилац, није могло изван сваке разумне сумње утврдити да је спорни пословни простор био предмет Програма приватизације државног капитала ОДП „М.“ Т., као правног предника тужиоца, будући да чињеница да је пословни простор наведен у програму приватизације сама по себи не представља валидан доказ за удовољавање захтјеву тужиоца, имајући у виду да је одредбом члана 12. Уредбе о утврђивању методологије за припрему програма за приватизацију државног капитала у предузећима („Службени гласник РС“ број 28/98 и 37/99) прописано да се подаци о непокретностима дају у прегледима за земљишта и објекте који су у својини предузећа, а на основу катастарске и земљишнокњижне евиденције, како то прописује одредба члана 8а. Закона о приватизацији државног капитала у предузећима („Службени гласник РС“ број 51/06, 1/07, 53/07, 41/08, 58/09, 79/11 и 28/13, у даљем тексту: ЗОПДКП), из које евиденције би се утврдило право својине на предметним непокретностима, код

чињенице да је објекат у којем се налази предметни пословни простор саграђен на земљишту које никад није било државна својина, већ искључиво у својини и посједу физичких лица.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев), тужилац побија њену законитост, због повреде закона и повреде прописа о поступку која је од утицаја на правилно рјешење ствари. Истиче да из цјелокупне документације коју је доставио као доказе у поступку, а и изјаве свједока, произилази да се у конкретном случају ради о пословном простору који је његова својина и посјед, због чега је требало удовољити његовом захтјеву за упис права својине на том пословном простору. Сходно томе, сматра да је тужена неправилно примијенила одредбу члана 8а. ЗОПДКП, јер је предметни пословни простор пријављен у поступку приватизације и као такав исказан у имовини предузећа које је било предмет извршене приватизације, па то што Дирекција за приватизацију Републике Српске није означила број парцеле на којој се налази пословни простор, не може бити његова грешка нити му се то може узети као одбијајућа чињеница. Такође је мишљења да су учињене повреде правила поступка тиме што су повријеђена основна начела Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“ број 13/02, 87/07, 50/10, у даљем тексту: ЗОУП), првенствено начело заштите права странака и заштите јавног интереса, начело ефикасности, начело истине, начело пружања помоћи неугој странци и начело саслушања странке, јер је водитељ поступка, уз присуство стручног лица геодетске струке, приликом увиђаја на лицу мјеста, површно и формално извршио увид унутар предметног пословног простора, без утврђивања било каквих чињеница и околности, не водећи рачуна о одредбама ЗОУП-а које се односе на увиђај на лицу мјеста. Додаје да је потпуно без основа закључак тужене у оспореном акту да није предочио уговор нити било какав акт којим би доказао на који начин је стекао предметни пословни простор и земљиште, а у вези са чим поставља питање каква је онда сврха програма приватизације државног капитала у предузећима који је приложио уз захтјев, имајући у виду да је и свједок В. (В.) Ј. власник земљишта на којем се налази објекат, изјавио да је сагласан да се изврши упис предметног пословног простора у корист тужиоца, који доказ тужена није прихватила. Предлаже да се побијана пресуда укине и предмет врати нижестепеном суду на поновно одлучивање, или да се пресуда преиначи и удовољи његовом захтјеву за упис права својине у његову корист на предметном пословном простору.

Тужена у одговору на захтјев остаје код свих разлога оспореног акта.

Заинтересовано лице у управном спору, Правобранилаштво Републике Српске - Сједиште замјеника у Д., као законски заступник Републике Српске која је власник државног капитала у предузећима, није дало одговор на захтјев, иако му је захтјев уредно достављен на одговор.

Размотривши захтјев, одговор тужене на захтјев, побијану пресуду и оспорени акт, као и цјелокупне списе предметне управне ствари, на основу одредбе члана 39. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС), одлучено је као у изреци ове пресуде из следећих разлога:

Из података списка предмета произлази да је поступајући по захтјеву тужиоца од 27.3.2015. године, за упис права својине у Књигу уложених уговора о продаји пословних зграда, пословних просторија и гаража, на предметном пословном простору, који се налази на парцелама број 244/21 и 244/22 уписаним у п.л. и зк. уложак на име В. (В.) Ј.

са дијелом 1/1, уз који захтјев је приложен тлоцрт објекта, Увјерење Инвестиционо-развојне банке Републике Српске а.д. Бањалука (у даљем тексту: ИРБ) број 10/1-97-2/14 од 17.10.2014. године и Програм приватизације државног капитала ОДП "М." п.о. Т. од 12.1.2000. године, првостепени орган затражио од тужиоца да достави уговор или рјешење о додјели земљишта, грађевинску и употребну дозволу за пословни простор, као и посједовни лист, копију плана, земљишнокњижни извадак. Након тога је тужилац доставио рјешење Општинске комисије за привреду, просторно и друштвено планирање Општине Т. број ... од 5.9.1984. године (урбанистичку сагласност), рјешење број УП/ I - број ... од 9.10.1985. године (грађевинску дозволу) и рјешење број ... од 13.12.1985. године са записником о извршеном техничком прегледу пословног дијела објекта (употребна дозвола), али која документација се односе на други објекат саграђен на парцели означеној као к.ч. број 17/11 к.о. Г.Т., звана „Кућиште, њива 5. класе површине 450 м² уписана у п.л. број 227 на име друштвена својина - Мјесна заједница Г.Т., која парцела се налази око 1,5 километара југоисточно од парцела на којима је саграђен објекат у којем се налази предметни пословни простор. Сходно таквом утврђењу, Подручна јединица Д. је рјешењем од 3.8.2015. године одбила поднесени захтјев, али је по жалби тужиоца то рјешење поништено рјешењем туженог 27.5.2015. године, са упутом првостепеном органу да затражи комплетирање документације неопходне за одлучивање по захтјеву тужиоца.

У поновном поступку, тужилац је захтјев прецизирао тако што је затражио да се на предметном пословном простору утврди право својине у његову корист, у смислу члана 8а. ЗОПДКП, па је у поступку и одржана усмена расправа са увиђајем на лицу мјеста, уз учешће геодетског стручњака који је утврдио да се предметни пословни простор налази у објекту који је саграђен на двије поменуте катастарске парцеле означене као к.ч. број 244/21 и 244/22, које су у п.л. и зк. улошку уписане као посјед и својина В. (В.) Ј., на основу Уговора о даровању број Ов-593/85 од 16.9.1985. године који се односи на земљиште на којем је саграђена стамбено-породична зграда именованог на к.ч. број 244/17 и 244/18 к.о. Т. Прим томе је констатовано да објекат у којем се налази предметни пословни простор, није уплаћен у катастарском операту и земљишној књизи, а пословни простор се налази у дијелу објекта који је саграђен на к.ч. број 244/21, а са сигурношћу се не може утврдити чији је то објекат, а ради се о друштвеном дому који је комплетно запуштен и није у употреби, за који објекат је В. (В.) Ј. који је саслушан у својству свједока, изјавио да је носилац инвестиције била Мјесна подружница Ц. која је била у саставу МЗ Г.Т., те да су у то вријеме, поред тог објекта изграђена још два друштвена дома, сва три властитим доприносом мјештана, а због недостатака финансијских средстава се приступило договору са ОДП „М“ Т. о заједничком улагању, на начин да то предузеће даје дио грађевинског материјала а за узврат да добије пословни простор површине 105 м², који је и предмет конкретне управне ствари, те да је тај свједок сагласан да се тај пословни простор упише на тужиоца, а он је заинтересован за куповину пословног простора. Поред тога је утврђено да је за тај пословни простор, у Програму приватизације државног капитала у предузећима ОДП „М.“ Т., у одјељку VIII - подаци о непокретностима, тужилац уписао под редним бројем 4, парцелу број 244 површине 750 м², која је као таква његово власништво, то јест уписана у п.л. број 1686 к.о. Т. 2, а та парцела се веже за парцеле на којима је изграђен објекат у којем се налази предметни пословни простор, који је у том програму приватизације уписан у одјељку - грађевински објекти, под редним бројем 3, „продавница 3“ у Г.Т. површине 105 м², за који пословни простор, како је то у поступку констатовано, није достављена било каква документација о његовој градњи. На основу тако утврђеног чињеничног стања, Подручна јединица Т. је одбила захтјев тужиоца, што је потврђено оспореним актом, који

је оснажен побијаном пресудом, са разлозима који су већ изнесени у уводном дијелу образложења ове пресуде.

Побијана пресуда је правилна а самим тим и законита.

Није спорно да је одредбом члана 8а. ЗОПДКП прописано да на основу евиденције о извршеној приватизацији државног капитала у предузећима по одредбама Закона о приватизацији државног капитала у предузећима („Службени гласник Републике Српске” број 24/98, 62/02, 38/93, 65/03 и 109/05/04) и одредбама Оквирног закона о приватизацији предузећа и банака у БиХ („Службени гласник БиХ” број 14/98) ИРБ, по захтјеву предузећа, издаје увјерење у којем се означавају непокретности, онако како су у почетном билансу стања (програм приватизације) означене и исказане у имовини предузећа које је било предмет извршене приватизације (став 1), те да на основу увјерења из става 1. тог члана, земљишнокњижне, катастарске документације и извода из судског регистра о оснивању предузећа, а по захтјеву предузећа, тужена управа спроводи поступак и, након извршеног увиђаја и изјашњења од стране лица геодетске струке у погледу идентификовања земљишта испод објекта и земљишта које је неопходно за редовну употребу објекта, а по потреби и изјашњења вјештака друге струке, доноси рјешење којим се одлучује о праву својине подносиоца захтјева на објекту који је био предмет приватизације и на земљишту неопходном за редовну употребу тог објекта (став 2), а странке у том поступку су предузеће из става 1. тог члана и Правобранилаштво Републике Српске (став 3), па правоснажно рјешење из става 2. тог члана тужена управа доставља надлежном органу, који је дужан то рјешење спровести у јавним евиденцијама о непокретностима (став 4).

Како је у проведеном поступку, на основу документације коју је тужилац приложио а и прибављене у току поступка, то јест копије катастарског плана, посједовног листа и зк. изватка, као и изјаве геодетског стручњака, утврђено да су парцеле на којима је саграђен објекат у којима се налази предметни пословни простор, својина и посјед физичког лица, те да се ради о пословном објекту саграђеном без икакве документације а и није уплаћен ни у катастарској ни у земљишнокњижној евиденцији, тако да се са сигурношћу и није могло утврдити чији је предметни објекат, који у нарави представља друштвени дом, који је запуштен и није у употреби, па имајући у виду да је у Програму приватизације државног капитала у предузећима ОДП „М.“ Т. у одјелку 8 – подаци о непокретностима уписана парцела означена као к.ч. број 244 површине 750 m² која је власништво тужиоца, која парцела се веже за парцеле на којима је изграђен предметни пословни објекат, па да је и у увјерењу ИРБ које је тужилац приложио уз захтјев, наведено да нису уплаћени сви објекти, правилно је оспореним актом одбијена жалба тужиоца на првостепено рјешење којим је одбијен захтјев тужиоца за упис права својине на предметном пословном простору.

То из разлога што се из приложене документације и проведених доказа, није могло, како је то у побијаној пресуди правилно закључено, изван сваке разумне сумње утврдити да је спорни пословни простор био предмет Програма приватизације државног капитала у ОДП „М.“ Т., јер чињеница да је тај предметни простор уписан у програм приватизације, без катастарске и земљишнокњижне евиденције, како то прописује одредба члана 8а. став 1. ЗОПДКП, сама по себи не представља релевантан и законит доказ за усвајање тужиоачевог захтјева за упис права својине на предметном пословном простору, имајући у виду да се објекат у којем се налази тај пословни простор налази на земљишту које је у посједу и својини физичког лица, а тужилац није доказао да се ради

о објекту односно пословном простору који је чинио државни капитал његовог правног предника.

На другачије закључивање не може утицати ни то што је В. (В.) Ј., у чијем посједу и власништву се налазе парцеле на којима је изграђен објект у којима се налази предметни пословни простор, изјавио да је објект друштвеног дома саграђен, поред доприноса мјештана и средствима правног предника тужиоца, те да је за узврат правни предник тужиоца добио предметни пословни простор, а и да је он сагласан да се тај пословни простор упише као власништво тужиоца па и да је заинтересован да купи тај пословни простор, јер ти наводи нису потврђени одговарајућом документацијом о изградњи тог објекта, као ни подацима из земљишнокњижне и катастарске евиденције, у смислу члана 8а. ЗОПДКП.

Сходно томе без утицаја је и навод тужиоца да није његова кривица што за предметни пословни простор, у програму приватизације нису према катастарским и земљишнокњижним подацима, уписане парцеле на којима се налази објект у којем је изграђен тај пословни простор.

Такође, како је тужиоцу омогућено учешће у поступку, будући да је учествовао на усменој јавној расправи пред првостепеним органом и изјављивао жалбу на рјешење тог органа, тиме нису повријеђена начела управног поступка предвиђена ЗОУП-ом, односно начело заштите права странака и заштите јавног интереса, као и начело ефикасности, а и начело пружања помоћи неукој странци, те начело саслушања странке а и начело слободне оцјене доказа и начело истине, на која се тужилац у предметном захтјеву позива, јер се у проведеном поступку, на основу доказа које је тужилац приложио и доказа проведених у смислу члана 8а. ЗОПДКП, није могло утврдити да су испуњени услови да се удовољи захтеву тужиоца за утврђивање права својине на предметном пословном простору у његову корист, о чему су у оспореном акту и побијаној пресуди дати јасни и аргументовани разлози, које у свему прихвата и овај суд, тако да се не могу довести у сумњу наводима предметног захтјева.

Према томе, по оцјени овог суда, доношењем побијане пресуде нису остварени разлози из одредбе члана 35. став 2. ЗУС-а који се односе на повреду закона, другог прописа или повреду прописа о поступку која је могла бити од утицаја на рјешење ствари, сходно чему се предметни захтјев туженог, на основу одредбе члана 40. став 1. истог закона, одбија.

Записничар
Мира Мачкић

Предсједник вијећа
Смиљана Мрша

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић